

در جریان ارزیابی نحوه اجرای سال اول قانون برنامه هفتم توسعه مطرح شد

دعوت به بازی در زمین واقعیت

گزارش

مهرآور خوارزمی

گروه سیاسی

ارزیابی و بررسی نحوه اجرای سال اول قانون برنامه هفتم پیشرفت، عصر دیروز و پس از برگزاری چهار جلسه علنی فشرده صبح عصر مجلس با حضور وزرا و معاونان دولت به پایان رسید. ارزیابی یکساله از روند اجرای برنامه، برای اولین بار در تاریخ برنامه ریزی و اجرای برنامه های پنج ساله توسعه صورت گرفت تا به جای سپردن سنجش میزان تحقق اهداف برنامه به پایان برنامه، در یک نظارت سالانه میزان اجرا شدن تکالیف در چهارچوب «برش های ۲۰ درصدی از برنامه» پیگیری شود. به این معنی که اگر هر سال ۲۰ درصد اجرای برنامه دنبال شود، در پایان پنج سال، همه ۱۰۰ درصد آن ارزیابی شده است. اما آنچه در ۴ جلسه دو روزه مجلس اتفاق افتاد، تجربه متفاوتی در نظام سیاست گذاری و اجرا بود. بر این اساس انتظار اصلی هر دو قوه از گزارش سال اول عملکرد دولت و دیگر نهادهای آتچنان که رؤسا و اعضای کمیسیون های تخصصی و اعضای دولت در نطق های کوتاه خود مطرح کردند، بیش از هر چیز رصد وضعیت فعلی هدف گذاری های برنامه در حوزه های مختلف، آسیب شناسی و احصای موانع پیش رو بود. هدف هم این است که در حد امکان آنچه در هذگذاری های برنامه تخریب خواهد یافت، قابل دفاع تر باشد و وضعیت مطلوب تری را در ابعاد مختلف برای ملت بزرگ ایران فراهم سازد.

یک عملکرد زیر ذره بین دو نگاه

آخرین جلسه از دومین روز ارزیابی اجرای برنامه هفتم پیشرفت، دیروز در بهارستان از ساعت ۸ و ۱۵ دقیقه صبح آغاز شد و تا حدود ساعت ۵ عصر ادامه داشت. این جلسه معطوف به فصولی از برنامه بود که اهداف کشور در حوزه های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و آموزشی را مشخص می کند. به همین دلیل از میان اعضای دولت، در حوزه اقتصادی، مدنی زاده وزیر اقتصاد، فرزین رئیس کل بانک مرکزی، پورمحمدی رئیس سازمان برنامه و بودجه و در حوزه های اجتماعی و فرهنگی، وزرای رفاه، بهداشت، علوم، آموزش و پرورش، فرهنگ و ارشاد اسلامی و معاون امور زنان رئیس جمهور در مجلس شورای اسلامی حضور یافتند. این اعضای دولت، هم نقد و نظر حاصل از ارزیابی کمیسیون های مجلس نسبت به عملکرد خود را شنیدند و هم در گزارشی از احکام اجرا شده و در دست اجرا به نمایندگان، از عملکرد دستگاه خود نسبت به برنامه دفاع کردند. اعضای دولت در عین حال به احکامی که تاکنون به هر دلیل اجرایی نشده اند و چرایی اجرا نشدن هم اشاره کردند.

با وجود این، توجه به محتوای گزارش دولتمردان از یک سو، و آنچه در برآوردهای مجلس مطرح می شد از سوی دیگر، حکایت از آن داشت که آنچه اتفاق افتاد، نگاهایی متفاوت به وضعیت هایی واحد بود. فی المثل،

همان قدر که در اظهارات وزرا فهرست اقدامات انجام شده مورد توجه بود؛ به همان میزان سهم احکام انجام نشده در ارزیابی نمایندگان مجلس پررنگ تر می نمود. همین امر سبب می شد دیروز در صحن علنی مجلس حتی اعداد متفاوتی از درصد اجرای احکام برنامه از تریبون ها مطرح شود، وضعیتی که نشان می داد داشتن یک ارزیابی دقیق و کاملاً عینی از راه طی شده در برنامه هفتم پیشرفت، کار چندان ساده ای نیست.

استقبال نمایندگان حامی و منتقد از پزشکيان

برخلاف انتظار عمومی، یکی از متضانه ترین برآوردها و اظهارنظرها درباره آنچه طی سال اول برنامه انجام شد، به دور از متوقف ماندن صرف در اعداد و ارقام، از سوی رئیس جمهور، ارائه شد. پزشکيان که مطابق قرار حدود ساعت ۱۶ به مجلس آمده بود، دقایق طولانی در حلقه نمایندگانی از طیف های مختلف قرار گرفت و هر بار که روی صندلی تعیین شده برای رئیس جمهوری می نشست، برای استقبال از یک نماینده دیگر که برای صحبت به سمت او می آمد، از جا برمی خاست. این استقبال نمایندگان از حضور رئیس جمهوری در صحن علنی، در حالی بود که دیگر همکارانشان، یعنی نمایندگان ناطق، هنگام اظهارنظرشان پشت تریبون تمایل داشتند شخص رئیس جمهوری به طور کامل هوش و حواس خود را به حرف های آنان بدهد و بتواند تمرکز بر انتقادات و پیشنهادهای باشد که این نمایندگان از پشت تریبون بیان می کردند. در این میان صافحه و گفت و گو ی طولانی تر برخی چهره ها همچون حجت الاسلام سیدمحمد نویبان، مهدی کوچک زاده و علی خضریان از نمایندگان تهران با رئیس جمهوری و تعامل متفاوتشان با رئیس دولت وفاق ملی، در مقایسه با دو سه نماینده ای از این جریان که این روزها نطق هایی را علیه دولت مطرح کردند، قابل توجه بود.

پس از این گفت و گوها و صافحه های متعدد بود که رئیس جمهوری پشت تریبون ایستاد. پزشکيان در ارزیابی عملکرد برنامه ای دولت، فهرست قابل توجهی از مشکلاتی که سال گذشته در همین ایام وجود داشت و حالا برطرف شده است را یادآوری کرد. مشکلات سال گذشته که به گفته پزشکيان با تلاش های دولت در یک سال گذشته برطرف شده اند، مواردی چون مطالبات بر زمین مانده معلمان، پرستاران، بازنشستگان و گندمکاران یا کمبود سوخت نیروگاه ها بود. رئیس جمهوری به رغم این دستاوردهای دولت با پذیرش مسئولیت دولت در قبال مشکلات، کاستی ها و اجرایی نشدن تعدادی از اهداف برنامه، گفت که اعتقاد دارد تورم موجود حاصل کسری بودجه و ناشی از ایجاد تعهدات بدون پشتوانه است. بر پایه همین واقعیت، رئیس جمهوری اضافه کرد که در سال دوم برنامه می توان با هدف گذاری بودجه ریزی مبتنی بر واقعیات در کنار عزم جدی دستگاه ها برای صرفه جویی، منابع قابل توجهی را در خدمت بهبود معیشت مردم قرار داد. در ادامه این سخنان، آنجا که رئیس جمهوری از راهکار برکناری مسئولان

اجرایی در صورت ناکارآمدی سخن گفت یا آنجا که گفت هر بخشی و هر نهادی باید مسئولیت کاستی هایش را بپذیرد و ما هم در دولت می پذیریم، صدای بلند «احسنت» نمایندگان، واضح ترین کنشی بود که نمایندگان بروز دادند.

اختلاف بر سر شاخص رشد اقتصادی

شاخص رشد اقتصادی به عنوان اصلی ترین هدف گذاری برنامه هفتم پیشرفت که به نوعی می تواند چکیده ای از مجموع دیگر احکام برنامه و مهم ترین نمود کارنامه ۴ سال پیش رو باشد، شاخصی بود که دیروز به عنوان نقطه تلاقی دو دیدگاه متفاوت محسوب می شد. از یک سو محسن زنگنه سخنگوی کمیسیون تلفیق برنامه، معتقد بود رشد اقتصادی ۸ درصدی شعار نیست و با اجرای دقیق برنامه دست یافتنی است. وی همچنین دستیابی به این رشد را نه حاصل حل مسائل و تغییر در مؤلفه های مختلف اقتصادی، بلکه تنها راهکار موجود کشور برای حل مشکلات می دانست. در طرف مقابل، محمود اظهارات اعضای نیم اقتصادی دولت حکایت از آن داشت که دستیابی به این میزان از رشد اقتصادی بدون رفع موانع کلان اقتصادی ممکن نیست. فی المثل علی مدنی زاده وزیر اقتصاد تصریح کرد که باید وضعیت فعلی و موانع اجرایی برنامه به صورت واقعی و به دور از اغراض سیاسی آسیب شناسی شود. وزیر

شخص رئیس جمهوری به طور کامل هوش و ۸ درصدی جز با هم افزایشی و رفع موانع میان قوا ممکن نیست. در کنار چنین تفاوت دیدگاهی، نکته قابل توجه این بود که معقدان به ضرورت تحقق رشد ۸ درصدی، خودشان اذعان داشتند که دستیابی به این هدف نیازمند مقدمات مهمی همچون تجهیز و تأمین منابع، اصلاح قانون معافیت های مالیاتی و اقدامات نیازمند منابع مالی همچون اجرای طرح های پیشران و تکمیل و فعال سازی کریدور شمال - جنوب است. آنان در حالی از بهینه سازی مصرف انرژی و ضرورت کاهش بودجه بیش از ۶ میلیارد دلاری واردات بزرین سخن می گفتند که خودداری از هرگونه تغییر در قیمت گذاری سوخت یکی از خطوط فرمی بود که خودشان پیش پای دولت ترسیم کردند. در چنین فضایی، در حالی که اکثریت نمایندگان در هفته های اخیر از امکان اصلاح قانون برنامه هفتم و ضرورت ارسال لایحه دولت دفاع می کردند، اصرار کنندگان بر تحقق حتمی و لایذ رشد ۸ درصدی نیز به نوبه خود با نادیده گرفتن واقعیات تحمیل شده بر کشور و نیازهای انباشتی در اظهارات شان ترکیب جدید «اتراری اراده و اهتمام» را به بکار می بردند. موضع این عده که گویی با ترکیب «اتراری اراده و اهتمام» یک مفهوم سیاسی جدید ابداع کرده اند، این بود که هرگونه تغییر در اهداف برنامه آن را از معنا تهی خواهد کرد؛ حتی اگر نتیجه پذیرفتن ضرورت اصلاح برنامه، برنامه را به سرنوشت تکراری برنامه های گذشته دچار کند.

گزارش مجلس از اجرای ۳۷ درصدی برنامه

دیروز سخنگوی هیأت رئیسه مجلس در نشست با خبرنگاران، اعدادی را اعلام کرد که نتیجه ارزیابی مجلس از میزان اجرای

برشی از اظهارات اعضای دولت در جمع نمایندگان

حسین سیمایی صراف، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری:

در مجموع ۷۶ درصد برنامه های سال اول انجام شده است، ۱۴ درصد اهداف وابسته به سایر دستگاه ها است و ۱۰ درصد نیز در حال اجراست. در نمایه سازی مجلات ایرانی در پایگاه های استنادی خارجی رشد ۳۲ درصدی داشتیم. در شاخص افزایش سرنه مقالات به ازای هر عضو هیأت علمی نیز از ۰.۹۵ به ۱.۲ رسیده ایم، در حالی که هدف برنامه ۱.۵ مقاله در پایان دوره است.

سیدعباس صالحی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی:

بر اساس ارزیابی کمیسیون فرهنگی مجلس، با وجود برخی محدودیت ها در منابع در اختیار، حدود ۴۵ درصد از برنامه ها به طور کامل تحقق یافته و ۲۵ درصد دیگر نیز در مسیر پیشرفت قرار دارند. این میزان برای سال اول برنامه، عددی معتبر و قابل اتکا به شمار می رود و نشان دهنده پیشرفت قابل توجه در مسیر اهداف تعیین شده است.

احمد میدری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی:

در برنامه ایجاد یک میلیون و ۱۰۰ هزار فرصت شغلی تکلیف شده است که از خرداد ۱۴۰۳ تا خرداد ۱۴۰۴ حدود ۵۰۰ هزار فرصت شغلی ایجاد شده. در آذر امسال پنجره واحد خدمات حمایتی رونمایی خواهد شد و برای تسهیلات مشاغل خرد، خانگی و زنان سرپرست خانوار به طور کامل اجرایی می شود.

محمد رضا ظفرقندی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی:

از مجموع ۹۵ حکم برنامه هفتم مرتبط با وزارت بهداشت تاکنون ۶۶ حکم اجرا شده و بستر سازی برای اجرای بقیه احکام صورت پذیرفته است. در راستای کاهش پرداخت از جیب مردم گارهایی از قبیل کاهش فرانشیز دهک های یک تا ۱۰ از درصد به ۲ درصد، رایگان شدن خدمات بستری دهک های ۱ تا ۳، روستاییان، عشایر و شهرهای زیر ۲۰ هزار نفر و نیز بیماران سرطانی که همه به صورت رایگان انجام می شود، دنبال شده است.

علیرضا کاظمی وزیر آموزش و پرورش:

از مجموع ۶ تکلیف برنامه برای این وزارتخانه، ۲ تکلیف انجام شد. کل تکالیف اقدامی ۱۱۰ بود که تنها ۲۰ تکلیف نیمه تمام مانده است. از مجموع ۲۹ سنجه عملکردی، ۲۰ سنجه در برش سالانه، عملکرد کامل داشته یا بیش از هدف کمی مورد انتظار انجام شده است و ۳ سنجه با توجه به برش سالانه عملکرد کمتر داشته که نیازمند اعتبار بوده است. ۶ سنجه نیز ملایطی بوده است.

احمد دنیامالی، وزیر ورزش و جوانان:

در سال گذشته در حوزه ورزش بانوان و دختران ایران اسلامی، بیش از ۳۰۷ اعزام بین المللی انجام شد و ورزشکاران دختر موفق شدند در رویدادهای معتبر جهانی ۸۶۸ مدال کسب کنند که از این تعداد ۱۴۰ مدال طلا بوده است.

غلامرضا نوری قزلبه، وزیر جهاد کشاورزی:

۵۳ حکم در حوزه کشاورزی در قانون هفتم وجود دارد که ۳۸ حکم کمی و ۱۵ حکم کیفی است. از ۱۷ سنجه کمی نزدیک به ۵۰ درصد تحقق بالی ۸۰ درصد داشته است. اترقای رشد از منفی ۲.۴ به مثبت ۳.۲، افزایش ۳۲ درصدی صادرات، بهبود ۳ میلیارد دلاری تراز تجاری بخش کشاورزی، تدوین سند توسعه عدالت محور در بخش کشاورزی برای اولین بار در کشور از اقدامات انجام شده است.

سید علی مدنی زاده، وزیر امور اقتصادی و دارایی:

در وزارت اقتصاد، کمیته ای برای پایش اجرای قانون برنامه هفتم مستقر شده است. این کمیته به صورت مستمر تمام مسئولیت های واگذار شده به وزارتخانه را رصد می کند. تاکنون بیش از ۱۵۰ پروژه در وزارتخانه تعریف شده و ۶ ابرپروژه نیز تحت نظارت مستقیم من در حال اجراست تا موانع تحقق رشد ۸ درصدی برطرف شود.

برنامه در سال اول بود. بنا براین اعلام در حوزه های اجتماعی و فرهنگی ۳۷،۶۷ درصد، در امور زیربنایی ۳۷،۲۵ درصد و در امور اقتصادی ۳۷،۳۹ درصد اهداف برنامه تحقق داشته است، با این توضیح که این آمار بسیار پایین تر از اعدادی بود که در گزارش دولت مشخصاً از سوی دبیر شورای عالی راهبری برنامه هفتم اعلام شد که نشان می دهد در سال اول برنامه ۶۷/۸ درصد اهداف محقق شده است. اما این تفاوت در نوع خود از

واقعیتی دیگر حکایت داشت. این آمار در ارزیابی کلی مجلس در حالی بود که پس از برگزاری جلسات روز اول بررسی، از سوی طیفی از رسانه ها اینطور ادعا شد که نمایندگان، کارنامه دولت در سال اول برنامه هفتم را مردود اعلام کرده اند. این ادعا در حالی بود که بیشترین نرخ واقعی تحقق اهداف برنامه در پایان پنج سال اجرای برنامه سوم توسعه رقم خورد و حتی این برنامه موفق هم هیچ گاه عد بالاتری ثبت نکرد. با چنین محاسبه ای،

حتی اگر فقط حدود ۳۷ درصد اهداف سال اول برنامه اجرایی شده باشد، یعنی اتطور که سخنگوی هیأت رئیسه اعلام کرد، حتی این عدد هم به معنای مردودی دولت نیست، بلکه برعکس، باید دستیابی به چنین عددی از اجرای برنامه در سال اول را، آن هم در سالی که کشور با جنگ، تحریم و ناترازی دست به گریبان بوده است، یک موفقیت قابل قبول و حاصل اعتقاد و اهتمام جدی دولت به اجرای برنامه هفتم دانست.

دولت و مجلس کنار هم باشند

حاکم مکنان
عضو کمیسیون
اقتصادی

نمایندگان مجلس شورای اسلامی عموماً بر اساس شناخت واقعیت های جامعه و مسائل حوزه های انتخابیه تصمیم گیری می کنند. اما درباره فرآیندهای تصمیم گیری دولت روند دیگری را شاهد هستیم، تا جایی که گاه به نظر می رسد تصمیمات دولت از واقعیت های جامعه فاصله هایی دارد. این مسأله بویژه در زمینه اجرای برنامه هفتم توسعه نمود بیشتری دارد. از آنجا که رئیس جمهوری برنامه دولت خود را همان برنامه هفتم معرفی کرد، لازم است دولت در برابر مجلس و مردم درباره نحوه اجرای این برنامه الزام و اهتمام بیشتری داشته باشد. مجلس دوازدهم برای اولین بار دولت را دعوت کرد تا گزارش یک ساله اجرای برنامه هفتم را ارائه دهد. دولت در گزارش خود تلاش کرد شاخص ها را مثبت جلوه دهد، اما با فرض درستی آمارهای ارائه شده خروجی ها از اتفاق مثبتی در اجرای برنامه هفتم خبر نمی دهند، امری که نیازمند بررسی جدی و اصلاح روند هاست. یکی از محورهای مهم در برنامه هفتم، سیاست های مربوط به معافیت های مالیاتی و مناطق آزاد است. بر اساس قانون، واحدهای تولیدی در مناطق آزاد از معافیت های ۱۵ تا ۲۰ ساله برخوردارند که به عنوان مشوقی برای سرمایه گذاری داخلی و خارجی عمل می کند. حذف چنین مشوق هایی می تواند موجب کاهش انگیزه سرمایه گذاران شود. بررسی ها نشان می دهد این معافیت ها در مواردی بدون لحاظ الزامات اقتصادی یا به صورت ناعادلانه برقرار شده است که می بایست بازنگری و حذف شوند تا دولت از محل آنرا درآمدی پایدار برای بهبود خدمات عمومی و رفاه مردم کسب کند. در عین حال دولت نباید همه تمرکز خود را بر افزایش درآمدهای مالیاتی بگذارد. فعالان اقتصادی این ویژگی را دارند که در صورت فشار بیش از حد، ممکن است از سرمایه گذاری منصرف شده و سرمایه خود را به مناطق دیگر منتقل کنند. بنابراین حفظ مشوق های سرمایه گذاری و اصلاح معافیت های غیرمنطقی باید به صورت هم زمان پیش برود.

در حوزه اصلاح ناترازی انرژی نیز رویکرد دولت جای تأمل دارد. نمی توان صرفاً با افزایش قیمت انرژی، بار ناترازی را بر دوش مردم گذاشت. دولت باید به جای فشار بر مصرف کنندگان، از محل درآمدهای ناشی از مقابله با قاچاق سوخت و واردات خودروهایی برقی و هیبریدی، زیرساخت های انرژی پاک و حمل و نقل هوشمند را توسعه دهد. اصلاحات این حوزه باید کارشناسی شده و تدریجی باشد تا موجب شوک اقتصادی و نارضایتی عمومی نشود. نمایندگان مجلس می پذیرند که کشور در شرایط جنگ اقتصادی قرار دارد و محدودیت ها و تحریم های ظالمانه بر اقتصاد ملی تأثیرگذارند. اما این شرایط نمی تواند توجیهی برای به سرانجام نرسیدن اهداف تعیین شده باشد. دولت با بهره گیری از ظرفیت های کشور و سرمایه اجتماعی مردم می تواند مقدراته تر، منسجم تر و برنامه محورتر عمل کند. اکنون زمان آن است که دولت و مجلس در کنار هم تلاش کنند تا اهداف برنامه هفتم توسعه به طور کامل محقق شود. زیرا ناکامی در تحقق بخشی از اهداف برنامه هفتم، تحقق سایر اهداف را نیز با چالش مواجه خواهد کرد.

ضرورت اصلاح رویکرد در سیاست گذاری ها

مستفی پوردهقان
عضو کمیسیون
صناعی

در بررسی کارنامه اجرای برنامه هفتم، نباید وارد فضای نمره دادن شد. مردم ارکان حکمرانی از دولت تا مجلس را از هم تفکیک نمی کنند و همه را به یک عنوان می شناسند. حرف مردم این است که ما چیستی کیفیت زندگی خود را در اختیار مسئولان گذاشته ایم و بر همین اساس «ما کارگران» را «مسئول» می دانند. وقتی به عنوان کارگران در بخش های مختلف به کارنامه خود نگاه می کنیم، نمی توانیم نمره خوبی بدهیم. امروز در بسیاری از حوزه ها از آنچه که «برنامه» نامیده می شود عقب هستیم و نتوانستیم کاملاً مطالبات مردم را محقق کنیم. فرقی نمی کند که از ۱۰۰ نمره به خود ۳۷ بدهیم یا ۴۵، زیرا مردم تورم را لمس کرده و مشکلات را می بینند. علت این وضعیت سیاست های نادرست ما کارگزاران در ۴ دهه گذشته است که منجر به وضعیت ناخوشایندی شده که امروز می بینیم.

در حاشیه گزارش های برنامه هفتم، سخن ما با مسئولان این بود: حالا که می دانیم سیاست گذاری ها در برخی حوزه ها اشتباه بوده، چرا اصلاح نمی کنیم؟ ما باید به سمت اصلاح سیاست ها حرکت کنیم، اصلاحی که به نفع مردم باشد. با ادامه وضعیت فعلی منابع ریالی و ارزی رو به کاهش رفته و در آینده نمی تواند پاسخگوی نیازها باشد. از جمله سیاست گذاری ها که نادرستی آن مشخص شده، قیمت گذاری دستوری است که اصلاح آن بسیار ضروری است. جلسات دوشنبه و سه شنبه مجلس برای بررسی کارنامه برنامه هفتم خوب بود، اما خروجی جلسات باید اتخاذ تصمیمات راهبردی در موضوعات زیرساختی باشد. دولت شرایط فعلی را برای سیاست های اصلاحی مناسب نمی داند که بخشی ناشی از نگرانی نسبت به فشارهای و بخش دیگر ناشی از نگرانی نسبت به تاب آوری مردم است، درحالی که می توان هم معیشت را تقویت کرد و هم سیاست ها را اصلاح کرد. تا وقتی رویکرد سیاست گذاری ها تغییر نکند، راهکار قابل قبولی نخواهیم داشت. امروز ارز ترجیحی با نرخ ۲۸ هزار تومان عرضه می شود که فاصله آن با بازار ۸۰ هزار تومان است. این وضعیت تا چه زمانی باید ادامه یابد؟ اگر دولت معتقد است تاب آوری جامعه برای اصلاح اندک است یا تحقق رشد ۸ درصدی امکان پذیر نیست، حداقل می توان سازوکاری را در نظر گرفت تا رانت ارز به خود مردم تخصیص یابد. امروز مشخص شده ارز ترجیحی نتوانسته باعث مدیریت قیمت دارو یا نهاده شود. درحالی که مابه التفاوت قیمت از جیب دولت و مردم پرداخت می شود، اما این منابع به مردم نمی رسد.

انتظار می رود بخش های اجرایی نگاه جدی تری به مسائل داشته باشند. در غیر این صورت، بیم آن می رود که مشکلات بیشتر و فشارها به معیشت افزایش یابد و زمانی برسد که فرصتی برای اصلاح سیاست ها نباشد.

رضا سهیوند
عضو کمیسیون
انرژی

دولت در مسیر بهبود تلاش می کند

پیش از هر ارزیابی نسبت به کارنامه اجرای برنامه هفتم، باید توجه داشت که دولت چهاردهم در شرایطی کار خود را آغاز کرد که مسائل مختلفی برای کشور رخ داد، مسائلی که همه از آن مطلع هستیم. این مسائل تأثیرات روانی بسیاری بر اقتصاد کشور گذاشت و در چند مقطع شوک های مختلفی به کشور وارد کرد. این شرایط باعث شد انتظارات تورمی شدیدی در روزهای مختلف طی یک سال گذشته به وجود یابد؛ بویژه با افزایش دامنه تحریم ها پیامدهای فراوانی را تجربه کردیم که مجموع آنها دولت و اجرای برنامه هفتم را با مشکل مواجه کرد.

در واقع سالی که گذشت، از منظر شرایط اقتصادی و سیاسی حتی با دوره ۸ سال دفاع مقدس هم قابل قیاس نیست؛ زیرا اکنون پیچیدگی ها و مسائل جهانی ابعاد جدیدی پیدا کرده اند که در گذشته نبوده اند و باید به اثرگذاری آنها توجه داشت. به همین دلیل وقتی عملکرد دولت در اجرای برنامه را می سنجیم، باید همه این مقدمات را لحاظ کنیم. بر همین اساس معتقدم با وجود همه این شرایط و مقایسه با اجرای برنامه های اول تا ششم، دولت در اجرای برنامه هفتم نمره قابل قبولی کسب کرده است، هرچند برخی کاستی ها نیز مطرح می شود.

به عنوان یک نماینده مجلس و ناظر بر روندهای سیاسی و اجرایی، بر این باور هستم که برخی از وزرا تحت تأثیر انگیزه های سیاسی هستند، تا جایی که گاه شاهدیم جریانات خارج از کشور هم می توانند نسبت به روندهای درون کشور حاشیه هایی ایجاد کرده یا تلاش دارند برای دولت مانع تراشی کنند. اما به رغم این چالش ها، آنچه دیده می شود این واقعیت است که حرکت دولت یک حرکت اساسی است؛ زیرا ابتدا و در شفافیت کامل، شرایط را به مردم اعلام می کند و با وجود تمام فراز و نشیب هایی که مجلس نیز داشته است، دولت مسیر خود را با تعامل با قوا دنبال می کند. در طول ۴۵ سال نظام جمهوری اسلامی، هر یک از دولت ها در مقاطع مختلف با شرایط خاصی مواجه بودند؛ گاهی نسخه های سیاسی متفاوتی اجرا شده، در سال بگرام تحولات خاصی تجربه شد و حتی در دولت های قبلی و بویژه در دولت شهید رئیسی هم با شرایط بحرانی و حتی شبه جنگی روبه رو بوده ایم.

سؤال اصلی اینجاست که میانی ایجاد رشد اقتصادی چیست؟ وقتی در حوزه درآمد دچار مشکل هستیم، صادرات نفت یا چالش مواجه شده و امکان جذب سرمایه گذاری خارجی به حداقل رسیده است، طبیعتاً رشد اقتصادی هم تحت تأثیر قرار می گیرد. لذا در فضای کنونی، حتی اگر اشکالاتی در برخی عملکردها دیده می شود، بیشتر آن ناشی از همین شرایط و فشارهای خارجی است تا ضعف مدیریت داخلی. به هر رو، طبق گزارش های در اختیار و بر اساس شفافیت مسئولان از جمله وزرا، معاون اول رئیس جمهور و سایر مدیران در دو روز حضور در مجلس، شرایط و عملکرد دولت کاملاً آشکار است و چیزی برای پنهان کردن نداریم. انتظار مردم همیشه معطوف به بهبود بوده و دولت نیز در این مسیر با تمام توان در حال تلاش است.